

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษา 2 ลักษณะคือ ส่วนที่ 1 เป็นการวิจัยแบบสำรวจ เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐาน สถานภาพทั่วไป การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ และส่วนที่ 2 เป็นการวิจัยแบบวิเคราะห์ เพื่อหาเหตุผล เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ ของบุคลากรในสถานศึกษา กรณีศึกษาเฉพาะวิทยาลัยเทคนิคลำปาง ซึ่งกำหนดขอบเขตสำหรับประชากรกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะบุคลากรในวิทยาลัยเทคนิคลำปาง เท่านั้น

การวิจัยนี้ เน้นหนักเฉพาะความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐของบุคลากรในสถานศึกษา กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคลำปาง เท่านั้น โดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยดังนี้

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคลำปาง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง นักศึกษา รวมจำนวน 3,661 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง นักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคลำปาง จำนวน 360 คน ซึ่งหาได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย 2 ชั้น คือ แบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีการจับสลาก

ตาราง 5 จำนวนบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคธำป่าง จำแนกตามสถานภาพ

	สามัญ	ยนต์	ก่อสร้าง	ไฟฟ้า	อิเล็กทรอนิกส์	กล	เชื่อม	อาคาร	รวม	ร้อยละ
ผู้บริหาร ครู-อาจารย์	38	16	12	16	17	14	13	-	126	3.45
เจ้าหน้าที่ ภารโรง								41	41	1.11
นศ. ปวช.		425	440	432	425	445	443	-	2610	71.29
นศ. ปวส.		170	130	160	144	145	135	-	884	24.15
รวม	38	611	582	608	586	604	591	41	3661	100

เนื่องจาก ประชากรมีจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 และใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

สูตร การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้ให้ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ที่ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 หรือร้อยละ 5 จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{3661}{1 + 3661 (0.05)^2}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 361 คน

การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 360 ราย เพื่อให้แต่ละกลุ่มตัวอย่างมีโอกาสถูกเลือกเข้ามาเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่ากัน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) เริ่มต้นด้วยการแยกเป็นแผนกวิชา จากนั้นใช้การกำหนดโควต้าแผนกวิชาละ 60 คน แล้วจึงสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการจับสลากในแต่ละแผนกวิชา ดังตัวเลขที่แสดงในตารางที่ 6

ประเภทของบุคลากร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร และครู - อาจารย์ ซึ่งสอนวิชาสามัญ ได้แบ่งความรับผิดชอบดูแลแต่ละแผนกต่าง โดยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา และร่วมกิจกรรมของแผนกวิชาร่วมกับครู - อาจารย์ และนักศึกษาซึ่งประจำอยู่ในแผนกวิชานั้น เจ้าหน้าที่ นักการภารโรงรับผิดชอบดูแลความสะอาด ปิด - เปิด ไฟฟ้าในแต่ละแผนกวิชา ดังนั้น ครู - อาจารย์ สามัญและเจ้าหน้าที่นักการภารโรง จึงสังกัดในแผนกวิชาช่างทั้ง 6 แผนกวิชาเช่นเดียวกัน หลังจากนั้นได้เทียบสัดส่วน จากจำนวนบุคลากรแต่ละประเภท คือ ผู้บริหาร ครู - อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตร (ปวช.) นักศึกษาระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แล้วเลือกตัวอย่างจากแต่ละประเภทบุคลากร ให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีจับสลากเลขที่ของบุคลากรแต่ละประเภทให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละกลุ่ม ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 360 คน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนบุคลากร จำแนกตามสถานภาพ และกลุ่มตัวอย่าง

	สามัญ	ยนต์	ก่อสร้าง	ไฟฟ้า	อิเล็กทรอนิกส์	กล	เชื่อม	อาคาร	รวม
ผู้บริหาร	38	16	12	16	17	14	13	-	126
ครู -		2*	2*	2*	2*	2*	2*		12*
อาจารย์			1**		1**	1**	1**		4**
เจ้าหน้าที่								41	41
ภารโรง			1**		1**	1**	1**		4**
นศ.ปวช.		425	440	432	425	445	443		2610
		41*	43*	42*	42*	43*	43*		254*
นศ.ปวส.		170	130	160	144	145	135		884
		17*	13*	16*	14*	13*	13*		86*
รวม	38	611	583	608	587	605	592	41	3661
รวม กลุ่มตัวอย่าง		60*	60*	60*	60*	60*	60*		360*

หมายเหตุ * หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง

** หมายถึง กลุ่มตัวอย่างอาจารย์สามัญ เจ้าหน้าที่และนักการภารโรง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงาน รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เป็นแนวทางในการกำหนด ขอบเขตและเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่

ตอนที่ 1.1 สถานภาพของบุคลากร ระดับการศึกษา แผนกวิชาหรือ
หน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 1.2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ประกอบด้วย แหล่งข้อมูลข่าวสาร ประเภทสื่อมวลชน
สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อบุคคล

- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการ
ประหยัดพลังงานไฟฟ้า ระบบแสงสว่าง พัดลม และระบบเครื่อง
ปรับอากาศ
- ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่อความพึง
พอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ศึกษาถึงวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ วิทยานิพนธ์และเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำ
มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลข้อ ไป สร้างตามตัวแปรที่ทำการศึกษามีลักษณะเป็น
แบบเลือกตอบ
- ตอนที่ 1.1 สถานภาพของบุคลากร ระดับการศึกษา แผนกวิชาหรือ
หน่วยงานที่สังกัด
- ตอนที่ 1.2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย แหล่งข่าว ความถี่ใน
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัด
พลังงานไฟฟ้า ใช้แบบทดสอบที่เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดมีทั้งข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ จำนวน 30 ข้อการให้
คะแนนในแต่ละข้อ ดังนี้ มากที่สุด คือ 5 มาก คือ 4 ปานกลาง คือ 3 น้อย คือ 2 น้อยที่สุด คือ 1
สำหรับข้อความที่เป็นด้านเชิงบวก (ปฏิฐาน = Positive) จะให้คะแนน 5 คะแนน ถ้าคำตอบเป็น
หมายเลข 5 และให้ 4, 3, 2 และ 1 คะแนน ถ้าคำตอบเป็นหมายเลข 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ
สำหรับข้อความที่เป็นด้านเชิงลบ (นิเสธ = Negative) จะให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าคำตอบเป็น
หมายเลข 5 และให้ 2, 3, 4 และ 5 คะแนน ถ้าคำตอบเป็นหมายเลข 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ
สำหรับการพิจารณาระดับความพึงพอใจใช้ค่าเฉลี่ยที่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ในการ
วิเคราะห์ความพึงพอใจ เป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการ
การประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการ
การประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ หัวหน้าแผนกช่างไฟฟ้าวิทยาลัยเทคนิคลำปาง เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข ตรวจสอบความชัดเจน ความเหมาะสมของคำถามและภาษาแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

นำแบบสอบถาม ไปทดสอบกับผู้บริหาร ครู-อาจารย์ นักการภารโรง เจ้าหน้าที่และนักศึกษา ของวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ แบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของครอนบาช (Cronbach) เรียกว่า “สัมประสิทธิ์แอลฟา” (α Coefficient) อังใน (เกษม สาหรัยทิพย์ 2539 : 186)

ค่าความเชื่อมั่น

$$r_u \text{ หรือ } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right] = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

ในเมื่อ	r_u หรือ α	=	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	K	=	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	σ_i^2, S_i^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อที่คำนวณโดยใช้สูตรของประชากรและสูตรของกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ
	σ_x^2, S_x^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวมที่คำนวณโดยใช้สูตรของประชากรและสูตรของกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในภาครัฐ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 ซึ่งถือว่า มีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง จึงได้นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเนื้อหาและปรับปรุง แล้วจึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

1. นำหนังสือจากบัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการวิจัย ในการตอบแบบสอบถาม ต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลำปาง
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขั้นตอน และวิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูลแก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลำปาง และผู้ช่วยผู้อำนวยการ และคณะอาจารย์แต่ละแผนกวิชา
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัน เวลา ที่นัดหมายกับวิทยาลัย ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบ พร้อมทั้งอธิบายคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทำ ใช้เวลาประมาณ 20 นาที สำหรับผู้บริหาร ครู - อาจารย์ จะขออนัดเวลาว่างแล้วขอเวลาให้กรอกแบบสอบถามแล้วรอเก็บด้วยตนเอง เจ้าหน้าที่นักการภารโรง จะใช้เวลาช่วงพักเที่ยงและตอนเย็นหลังเลิกงาน นักศึกษาจะใช้เวลาช่วงที่นักศึกษาปฏิบัติงานในโรงฝึกงานของแต่ละแผนกวิชา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม มาตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนแล้วมาลงรหัส และทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS FOR DOS (Statistical Package for Social Sciences) เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพของบุคลากร ระดับการศึกษา แผนกวิชาหรือหน่วยงานที่สังกัด ของบุคลากรผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ และการกระจายแบบร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรในวิทยาลัยเทคนิคลำปาง นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรในวิทยาลัยเทคนิคลำปาง นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. สถานภาพของบุคลากรกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้า วิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA (One - way Analysis of Variance) กรณีที่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยใช้สูตร เชฟเฟ่ (Scheffe' s Test)
2. ระดับการศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้า วิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA กรณีที่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยใช้สูตร เชฟเฟ่
3. แผนกวิชาหรือหน่วยงานที่สังกัดกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าที่สังกัด วิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA กรณีที่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยใช้สูตร เชฟเฟ่
4. ความดีในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้าคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. สรุปผลการวิเคราะห์และนำเสนอเป็นความเรียง การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลของความพึงพอใจ ในการปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคลำปาง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51 ขึ้นไป	หมายความว่า	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 – 4.50	หมายความว่า	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51 – 3.50	หมายความว่า	พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51 – 2.50	หมายความว่า	ไม่พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.50 ลงไป	หมายความว่า	ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง